

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Δια βίου εκπαίδευση προσωπικού Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ενδυνάμωση της διαφάνειας και της αξιοκρατίας σε θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ενίσχυση της κοινωνικής συμμετοχής στην ακτοπλοΐα, θέματα πολιτικού προσωπικού, συμπλήρωση διατάξεων για τα λιμενικά έργα και άλλες διατάξεις»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο (εφεξής: Νσχ), υπό τον τίτλο «Δια βίου εκπαίδευση προσωπικού Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ενδυνάμωση της διαφάνειας και της αξιοκρατίας σε θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ενίσχυση της κοινωνικής συμμετοχής στην ακτοπλοΐα, θέματα πολιτικού προσωπικού, συμπλήρωση διατάξεων για τα λιμενικά έργα και άλλες διατάξεις», όπως διαμορφώθηκε κατά τις συνεδριάσεις της Διαιρούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου, διαρθρώνεται σε δώδεκα Μέρη (Μέρος Α΄ έως Μέρος ΙΒ΄) και εκατόν τριάντα τέσσερα (134) άρθρα.

Από τα ανωτέρω Μέρη, τα υπό Α΄ και Γ΄ υποδιαιρούνται σε Κεφάλαια και, συγκεκριμένως, το Μέρος Α΄ αποτελείται από πέντε (5) Κεφάλαια (άρθρα 1 – 15), και το Μέρος Γ΄, από τρία (3) Κεφάλαια (άρθρα 26 – 51).

Με τις διατάξεις του Μέρους Α΄, υπό τον τίτλο «Επιθεωρητές και Ελεγκτές Λιμένων και αναγνωρισμένων οργανισμών», ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τους επιθεωρητές και ελεγκτές λιμένων και Αναγνωρισμένων Οργανισμών (Α.Ο.), και ορίζονται ο σκοπός και το πεδίο εφαρμογής των δια-

τάξεων αυτού του Μέρους. Επίσης, προσδιορίζονται τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των ειδικευμένων επιθεωρητών οι οποίοι διενεργούν επιθεωρήσεις και ελέγχους επιβατηγών πλοίων – ταχυπλόων (π.δ. 314/2001), καθώς και των Επιθεωρητών Κράτους Λιμένα (π.δ. 16/2011). Περαιτέρω, προβλέπεται η ίδρυση σχολής εξειδικευμένης για την παροχή διά βίου εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού του Υ.ΝΑ.Ν.Π., υπό την ονομασία «Σχολή Επιθεωρητών – Ελεγκτών Διαχείρισης Ασφάλειας Πλοίων και Λιμενικών Εγκαταστάσεων» (Σ.Ε.Δ.Α.Π.Λ.Ε.), και καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας της Σχολής με Τμήματα Εκπαίδευσης ανά είδος επιθεώρησης και ελέγχου, το πρόγραμμα εκπαίδευσης των οποίων περιλαμβάνει κύκλους σπουδών τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο, διάρκειας τουλάχιστον δώδεκα (12) μηνών (άρθρα 10 – 12). Με τις διατάξεις των άρθρων 13 – 15 παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με προεδρικό διάταγμα, της διαδικασίας πιστοποίησης των επιθεωρητών – ελεγκτών, της δομής, οργάνωσης και λειτουργίας της ιδρυόμενης Σχολής, των ελάχιστων κριτηρίων που πρέπει να πληρούνται για τη διατήρηση της επάρκειας των επιθεωρητών – ελεγκτών, και της διαδικασίας επικαιροποίησης των γνώσεων αυτών. Προβλέπονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις σχετικές με τη διατήρηση της ιδιότητας και την πιστοποίηση των επιθεωρητών – ελεγκτών που διενεργούν ήδη επιθεωρήσεις – ελέγχους και απαριθμούνται οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας οι οποίες καταργούνται με τις προτεινόμενες υπό ψήφιση ρυθμίσεις (άρθρο 15).

Με τις υπό ψήφιση διατάξεις του Μέρους Β' (άρθρα 16 – 25), υπό τον τίτλο «Ζητήματα Ναυτιλίας, Ασφάλειας και Αστυνόμευση Προσωπικού Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ/Προσωρινοί Ραδιοφάροι Ένδειξης Θέσης Κινδύνου», ρυθμίζονται ζητήματα ναυτιλίας, ασφάλειας και αστυνόμευσης προσωπικού του Λιμενικού Σώματος και της Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ.), καθώς και θέματα σχετικά με τους Προσωπικούς Ραδιοφάρους Ένδειξης Θέσης Κινδύνου. Τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι διατάξεις του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου και του άρθρου 19 του ν. 4150/2013 σχετικά με θέματα ναυτικής εργασίας (άρθρα 16 – 19). Ακόμη, τροποποιούνται οι διατάξεις του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου ως προς την διαδικασία έκδοσης Γενικών Κανονισμών Λιμένων και Ειδικών Κανονισμών Λιμένα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20. Ακόμη, καθορίζονται οι έννοιες των όρων σχετικώς με τους Προσωπικούς Ραδιοφάρους Ένδειξης Θέσης Κινδύνου (P.L.B.s), το πεδίο εφαρμογής αυτών των διατάξεων και η αρμόδια αρχή για την τήρηση Μητρώου στοιχείων των κατόχων των εν λόγω Ραδιοφάρων, και προβλέπεται η ρύθμιση, με κοινή υπουργική απόφαση, των θεμάτων λειτουργίας χρήσης, κωδικοποίησης και καταχώρισης των Ραδιοφάρων

(P.L.B.s). Προβλέπεται ότι στον υπαίτιο κάτοχο των ως άνω Ραδιοφάρων επιβάλλεται πρόστιμο, το οποίο αποτελεί δημόσιο έσοδο, και καταλογίζεται η σχετική δαπάνη στην οποία υποβλήθηκαν οι κρατικές υπηρεσίες σε κάθε περίπτωση αναίτιας χρήσης αυτών, εκ προθέσεως ή από βαριά αμέλεια. Με κοινή υπουργική απόφαση αναπροσαρμόζονται τα όρια του εν λόγω προστίμου, καθορίζεται το τιμολόγιο της ως άνω δαπάνης, η διαδικασία είσπραξης αυτού, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα (άρθρα 21 – 25).

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του Μέρους Γ΄ (άρθρα 26 - 51), υπό τον τίτλο «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου για τις υπηρεσιακές μεταβολές των στελεχών Λ.Σ. – ΕΛ. ΑΚΤ.», τροποποιείται το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο σχετικώς με τις υπηρεσιακές μεταβολές των στελεχών του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ.). Ειδικότερα, με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ (άρθρα 26 – 36), υπό τον τίτλο «Μεταθέσεις – Αποσπάσεις – Μετατάξεις», επανακαθορίζεται η διαδικασία των μεταθέσεων (τακτικών και έκτακτων), των αποσπάσεων και μετατάξεων των στελεχών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ., οι οποίες πραγματοποιούνται μόνο σε κενές κατά βαθμό οργανικές θέσεις και εφόσον επαρκούν οι δεσμευθείσες πιστώσεις. Ορίζεται ότι οι μετατιθέμενοι στο εξωτερικό για λόγους συνυπηρέτησης με σύζυγο ή σύντροφο στέλεχος επίσης του Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. που υπηρετεί σε έδρα ναυτικού ακολούθου, δεν λαμβάνουν επιμίσθιο ή επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής, ούτε τα έξοδα εγκατάστασης και μεταφοράς οικοσκευής συμφώνως προς την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 20 του ν. 4336/2015), εφόσον αυτά έχουν καταβληθεί στον/στη σύζυγο, αλλά μόνο τις αποδοχές εσωτερικού. Προσδιορίζονται τα κριτήρια που λαμβάνονται υπ' όψιν για τις τακτικές μεταθέσεις (υπηρεσιακά, κοινωνικά, αντικειμενικά, κ.λπ.) και ρυθμίζονται θέματα σχετικώς με τη δήλωση του τόπου προτίμησης από τα εν λόγω στελέχη. Με τη διάταξη του άρθρου 29 παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση υπουργικής απόφασης με την οποία επιτρέπεται η απόσπαση των στελεχών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. μόνο για την αντιμετώπιση σοβαρών και επείγουσών υπηρεσιακών αναγκών και, κατ' εξαίρεση, για προσωπικούς λόγους και για λόγους υγείας, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, και διατάσσεται η διάθεση των στελεχών αυτών μόνο για χρονικό διάστημα μέχρι εξήντα (60) ημερών, μετά τη λήξη του οποίου παύει αυτοδικαίως. Περαιτέρω, στο άρθρο 30 παρέχεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό, με προεδρικό διάταγμα, της συγκρότησης των Συμβουλίων Μεταθέσεων και Προσφυγών, τα οποία αποτελούνται από στελέχη του Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. και καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας τους, κατά την εκεί προβλεπόμενη διαδικασία. Περαιτέρω, με τα άρθρα 31 – 36 παρέχεται η δυνατότητα στους αποφοίτους της Σχολής Δοκίμων Σημαιοφόρων Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. να μετατάσσο-

νται προς κάλυψη κενών οργανικών θέσεων Αξιωματικών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. και σε κατηγορία ή ειδικότητα για την οποία έχουν τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στα εν λόγω άρθρα. Επίσης, οι απόφοιτοι της Σχολής Δοκίμων Υπαξιωματικών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ., οι Ανθυπαπιστές Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ., οι Υπαξιωματικοί Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. και οι Λιμενοφύλακες Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. μπορούν να κατατάσσονται προς κάλυψη κενών οργανικών θέσεων Υπαξιωματικών ή Ανθυπαπιστών ή Αξιωματικών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ, για την οποία έχουν τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα. Καθορίζεται η σχετική διαδικασία των μετατάξεων, οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου Επιτελικού Σχεδιασμού σε θέματα μετατάξεων, τα κριτήρια για την αξιολόγηση της αίτησης μετάταξης, η ακολουθούμενη διαδικασία των προσφυγών και η κύρωση των σχετικών πινάκων, και εισάγονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις ως προς την έναρξη της εφαρμογής των υπό ψήφιση ρυθμίσεων.

Περαιτέρω, στο Κεφάλαιο Β' (άρθρο 37) ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την αξιολόγηση των στελεχών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. και προβλέπεται η έκδοση προεδρικού διατάγματος, με το οποίο θα καθορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ουσιαστικά προσόντα αυτών, οι προϋποθέσεις αξιολόγησης, οι διαδικασίες υποβολής και εξέτασης των διοικητικών προσφυγών κ.λπ.

Με τα άρθρα του Κεφαλαίου Γ' (άρθρο 38 – 51), υπό τον τίτλο «Πειθαρχικός έλεγχος στελεχών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ.», ρυθμίζονται, θέματα πειθαρχικού ελέγχου των εν λόγω στελεχών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. και, συγκεκριμένως, ορίζονται οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι των εν λόγω στελεχών, οι πειθαρχικές ποινές, ο τρόπος άσκησης της ακολουθούμενης διαδικασίας. Προβλέπεται η συγκρότηση των Πρωτοβάθμιων και Δευτεροβάθμιων Πειθαρχικών Συμβουλίων, προσδιορίζεται η σύνθεσή τους, η διαδικασία παραπομπής, η σύγκληση και η συνεδρίαση αυτών, η αίτηση εξαίρεσης, η διεξαγωγή των συνεδριάσεων, η διαδικασία που ακολουθείται ενώπιον αυτών, η διάσκεψη του Πειθαρχικού Συμβουλίου και η γνωμοδότηση αυτού, η προσφυγή κατά της γνωμοδότησης και τα καθήκοντα του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου. Με προεδρικά διατάγματα, εισάγεται ο «Κανονισμός Πειθαρχίας» περί πειθαρχικών παραπτωμάτων και ποινών του συνόλου του προσωπικού Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. και καθορίζονται οι λοιπές ρυθμίσεις της πειθαρχικής διαδικασίας.

Με τις διατάξεις του Μέρους Δ' (άρθρα 52 – 54), υπό τον τίτλο «Στρατηγικός Επιχειρησιακός Σχεδιασμός Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ.», ορίζεται ότι η δομή σε προσωπικό και μέσα του Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. (Δομή Δυνάμεων) διαμορφώνεται με απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Εξωτερικών και Άμυνας (ΚΥ.Σ.Ε.Α.) μετά από πρόταση του Υπουργού ΝΑ.Ν.Π. και απόφαση του Συμβουλίου Επιτελικού Σχεδιασμού Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. Η εν λόγω απόφαση για τη Δομή Δυνάμεων ως προς τα μέσα επαναξιολογείται και επικαιροποιείται κά-

θε πέντε (5) χρόνια ή και συντομότερα, εάν μεταβάλλονται κρίσιμα δεδομένα. Πριν από τη λήψη της απόφασης ενημερώνεται πλήρως και διατυπώνει τη γνώμη της η αρμόδια Διαρκής Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου, κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής (άρθρο 52). Προβλέπεται, βάσει της Δομής Δυνάμεων, η κατάρτιση Προγραμματισμού Προμηθειών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ., δεκαπενταετούς (15ετούς) διάρκειας, η οποία επανεξετάζεται και επικαιροποιείται ανά τριετία, ώστε να εναρμονίζεται με τους τριετείς προϋπολογισμούς και ρυθμίζονται θέματα διάρθρωσης του Προγραμματισμού Προμηθειών και του Τριετούς Κυλιόμενου Προγράμματος Προμηθειών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ (άρθρα 53 και 54). Ακόμη, παρέχεται η δυνατότητα προμήθειας υλικοτεχνικού εξοπλισμού, επιχειρησιακών μέσων και συστημάτων που δεν είναι ενταγμένα στον Προγραμματισμό Προμηθειών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. και στο Τριετές Κυλιόμενο Πρόγραμμα Προμηθειών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ., μόνον στις περιπτώσεις απρόβλεπτων προμηθειών ή προμηθειών εξαιρετικώς επειγουσών – άμεσης αποκατάστασης, καθώς και η υλοποίηση των ανωτέρω προμηθειών βάσει της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας (άρθρο 55). Στο πλαίσιο της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης προμήθειας υλικοτεχνικού εξοπλισμού, επιχειρησιακών μέσων και συστημάτων Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ., προβλέπεται η υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να συνάψει ταυτοχρόνως με τη σύμβαση αυτή, με τον ίδιο ή άλλο οικονομικό φορέα, και τη σύμβαση εν συνεχεία υποστήριξης (FOS) του προς προμήθεια υλικού ή μέσου, τηρουμένης της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας (άρθρο 56). Ακόμη, τίθενται κανόνες διαφάνειας και δεοντολογίας στις επαφές του στρατιωτικού και πολιτικού προσωπικού το οποίο απασχολείται με κάθε είδους σχέση εργασίας, και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, με τους νόμιμους εκπροσώπους των οικονομικών φορέων οι οποίοι συμμετέχουν σε διαγωνιστικές διαδικασίες ή σε διαδικασίες διαπραγμάτευσης για τη σύναψη των οικείων συμβάσεων (άρθρο 57).

Με τις υπό ψήφιση διατάξεις του Μέρους Ε' (άρθρα 58 – 75), υπό τον τίτλο «Θέματα προσωπικού Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ.», επανακαθορίζονται η διαδικασία επιλογής της στρατιωτικής ηγεσίας Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ., η συγκρότηση των Συμβουλίων Κρίσεων των Ανωτέρων και Κατωτέρων Αξιωματικών καθώς και των Ανθυπασιστών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. (άρθρα 58 – 59). Εξομοιώνονται οι δόκιμοι Λιμενοφύλακες, Υπαξιωματικοί και Αξιωματικοί Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ., ως προς τις ρυθμίσεις της μόνιμης διαθεσιμότητας, με τα εν ενεργεία στελέχη του Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ., τα οποία κατέστησαν σωματικώς ανίκανα κατά την εκτέλεση υπηρεσίας ή ένεκα αυτής (άρθρο 60). Παρέχεται η δυνατότητα ανάκλησης στην ενέργεια, με υπουργική απόφαση, κατ' εξαίρεση και μόνο για σοβαρές ασθένειες, απόστρατων Λιμενοφυλάκων, Υπαξιωματικών και Ανθυπασι-

στών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. προς αντιμετώπιση προβλήματος υγείας (άρθρο 62). Περαιτέρω, ρυθμίζονται εκ νέου θέματα στελεχών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. Υγειονομικών (άρθρο 63). Ανακατανέμονται οι θέσεις προσωπικού Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. και, ειδικότερα, αυξάνονται, συνολικώς κατά δεκατρείς (13), οι θέσεις Αξιωματικών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. συγκεκριμένων κατηγοριών, με ισάριθμη μείωση των θέσεων Υπαξιωματικών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. αποφοίτων της Σχολής Λιμενοφυλάκων και των θέσεων Λιμενοφυλάκων (άρθρο 64). Προβλέπεται η προαγωγή στον επόμενο βαθμό Υπαξιωματικών (Επικελευστών) και Λιμενοφυλάκων του Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ., διά συνυπολογισμού του χρόνου στρατιωτικής θητείας. Καθορίζεται, από 1-1-2018, νέος τύπος δελτίων ταυτότητας του προσωπικού Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. και παρέχεται η εξουσιοδότηση για την τροποποίησή του, με υπουργική απόφαση. Εξ άλλου, παύει να αποτελεί προϋπόθεση, η αποφοίτηση από τα οριζόμενα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, για την προαγωγή στον επόμενο βαθμό (αποστρατευτικό) των Σημαιοφόρων Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ., που προέρχονται από τη Σχολή Δοκίμων Λιμενοφυλάκων και έχουν υποβάλει αίτηση αποστρατείας (άρθρα 65 – 68). Περαιτέρω, με το άρθρο 69 παρέχεται η δυνατότητα στα στελέχη Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. και τις οικογένειές τους να λαμβάνουν από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. υπηρεσίες πρόληψης, διάγνωσης, θεραπείας, αποκατάστασης της υγείας και συμβουλευτικής υποστήριξης, καθώς και συνταγογράφησης και εντολής διενέργειας παρακλινικών εξετάσεων. Με κοινή υπουργική απόφαση ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών, θέματα όσον αφορά δαπάνες για την παροχή τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Επαναπροσδιορίζονται τα ειδικά τυπικά προσόντα προαγωγής στον βαθμό του Πλωτάρχη Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ., Αξιωματικών που προέρχονται από τη Σχολή Δοκίμων Υπαξιωματικών Λιμενικού Σώματος (Σ.Δ.Υ.Λ.Σ.) καθώς και στον βαθμό του Σημαιοφόρου και Ανθυπασιπιστή Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ., των οριζόμενων Ανθυπασιπιστών και Υπαξιωματικών που εξέρχονται από τη Σχολή Δοκίμων Υπαξιωματικών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ., μετά την 26η Μαρτίου 2009 (άρθρο 70). Στο άρθρο 71 του νομοσχεδίου ρυθμίζονται ζητήματα του Λιμεναρχείου Αγίου Όρους. Στο άρθρο 72 ρυθμίζονται θέματα στελέχωσης των Λιμενικών Τμημάτων, τα οποία εδρεύουν σε απόσταση ίση ή μεγαλύτερη των πενήντα (50) χιλιομέτρων από την Λιμενική Αρχή διοικητικής υπαγωγής τους. Προβλέπεται η εκπροσώπηση των στελεχών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. στη σύνθεση των Πειθαρχικών Συμβουλίων και στο Ταμείο Αρωγής Λιμενικού Σώματος (άρθρο 73). Με το άρθρο 74 του υπό ψήφιση νομοσχεδίου ρυθμίζονται θέματα αρμοδιότητας της Λιμενικής Αστυνομίας. Περαιτέρω, τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι διατάξεις του ν. 4058/2012 σχετικώς με την παροχή υπηρεσιών ασφαλείας από ένοπλους φρουρούς σε εμπορικά πλοία.

Με τις διατάξεις του Μέρους Στ' (άρθρα 76 – 78), υπό τον τίτλο «Ενίσχυση της κοινωνικής συμμετοχής στην ακτοπλοΐα – Τροποποιήσεις του Ν. 2932/2001», τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι διατάξεις του ν. 2932/2001 σχετικώς με τις Προγραμματικές Συμβάσεις Ανάθεσης Δημόσιας Υπηρεσίας. Ειδικότερα, παρέχεται η δυνατότητα στον αρμόδιο Υπουργό, για λόγους κοινωνικής, οικονομικής και εδαφικής συνοχής ή κάλυψης επείγουσών συγκοινωνιακών αναγκών, να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας με φορείς του δημόσιου τομέα (δήμους, δημοτικές επιχειρήσεις, κ.λπ.), διάρκειας ενός έως πέντε έτη, για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένης γραμμής ή γραμμών. Στις προγραμματικές συμβάσεις, οι οποίες υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ορίζονται απαραίτητως, μεταξύ άλλων, το αντικείμενο της σύμβασης, ο σκοπός και το περιεχόμενό της, ο προϋπολογισμός της, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης, οι πόροι από τους οποίους θα καλυφθούν οι αναλαμβανόμενες οικονομικές υποχρεώσεις, καθώς και ρήτρες σε βάρος του συμβαλλομένου που παραβαίνει τους όρους της προγραμματικής σύμβασης. Για την εκτέλεση των προγραμματικών συμβάσεων, οι ανωτέρω φορείς μπορεί να χρηματοδοτούνται και μέσω προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση (άρθρο 76). Με τις διατάξεις του άρθρου 77 τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου ένατου του ν. 2932/2001, ενώ με τις διατάξεις του άρθρου 78 ρυθμίζονται ζητήματα προστασίας των εργαζομένων σε ακτοπλοϊκές επιχειρήσεις.

Περαιτέρω, με τις προτεινόμενες διατάξεις του Μέρους Ζ' (άρθρο 79), υπό τον τίτλο «Μεταρρύθμιση του συστήματος εκπαίδευσης στελεχών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ.», ρυθμίζονται ζητήματα εισαγωγής στις παραγωγικές Σχολές Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. με πανελλήνιες εξετάσεις, καθώς και οι όροι και προϋποθέσεις ένταξης της Σχολής Δοκίμων Σημαιοφόρων Λ.Σ., της Σχολής Δοκίμων Υπαξιωματικών Λ.Σ. (Σ.Δ.Υ.Λ.Σ.) και της Σχολής Δοκίμων Λιμενοφυλάκων στην ανώτερη και ανώτατη βαθμίδα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Παρέχεται εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση, με κοινή υπουργική απόφαση, των ποσοστών ανά κατηγορία των υποψηφίων, των ειδικών κατηγοριών υποψηφίων, των προϋποθέσεων πρόσληψης και κατάταξης που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι, των απαιτούμενων πρακτικών δοκιμασιών καθώς και κάθε άλλου σχετικού θέματος. Με προεδρικό διάταγμα ρυθμίζονται τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των σχολών, της διδακτέας ύλης καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα (άρθρο 79).

Στο Μέρος Η' (άρθρα 80 – 84), υπό τον τίτλο «Θέματα πολιτικού προσωπικού», ρυθμίζονται ζητήματα του πολιτικού προσωπικού του Υπουργείου

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Ορίζεται ότι η Υπηρεσία Υγειονομικού, στην οποία υπάγονται διοικητικώς και λειτουργούν το Ιατρείο του Αρχηγείου Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. και τα Περιφερειακά Ιατρεία, έχει ως αποστολή την πρόληψη, τη διάγνωση, τη θεραπεία, την αποκατάσταση της υγείας, τη συμβουλευτική υποστήριξη, τη συνταγογράφηση και την εντολή διενέργειας παρακλινικών εξετάσεων ως προς τους μονίμους και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου υπαλλήλους του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, των εποπτευόμενων φορέων του, καθώς και του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΝΑΤ) και των μελών των οικογενειών τους. Κατά τα ισχύοντα, στην εν λόγω Υπηρεσία υπάγεται μόνο το προσωπικό Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. και τα μέλη των οικογενειών τους, και τροποποιούνται διατάξεις του ν. 2935/2001.

Περαιτέρω, στο Μέρος Θ' (άρθρα 85 – 105), υπό τον τίτλο «Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων», ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν το Τέλος πλοίων αναψυχής και Ημερόπλοιων (ΤΕ.Π.Α.Η.). Περαιτέρω, επανακαθορίζονται τα πλοία που εμπίπτουν στο εν λόγω τέλος, καθώς και αυτά που εξαιρούνται, ο τρόπος υπολογισμού του τέλους, ο οποίος μπορεί να γίνεται και ανά τρέχοντα μήνα (και όχι μόνο σε ετήσια βάση), το ύψος του τέλους αναλόγως με το ολικό μήκος του πλοίου, οι παρεχόμενες κατά περίπτωση εκπτώσεις, τα επιβαλλόμενα πρόστιμα για τη μη καταβολή του προαναφερόμενου τέλους και τα της έναρξης ισχύος των ανωτέρω ρυθμίσεων (άρθρο 85). Στα άρθρα 86 έως 87 περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για τη νομιμοποίηση, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, υφιστάμενων λιμενικών εγκαταστάσεων σε λιμένες διεθνούς ενδιαφέροντος, εθνικής ή τοπικής σημασίας, και μείζονος ενδιαφέροντος. Επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, η συμμετοχή στην Ένωση Λιμένων Ελλάδος και στις Διεθνείς Ενώσεις Λιμένων, ως πλήρων μελών, Δημοτικών Λιμενικών Ταμείων και Λιμενικών Ταμείων που λειτουργούν υπό μορφή ν.π.δ.δ., εφόσον η ετήσια εισφορά που καταβάλλουν για κάθε ένωση δεν υπερβαίνει το όριο πάνω από το οποίο απαιτείται προληπτικός δημοσιονομικός έλεγχος (άρθρο 88). Με τα άρθρα 88 – 93 ρυθμίζονται ζητήματα προσβασιμότητας Α.με.Α σε χώρους Χερσαίας Ζώνης Λιμένα (ΧΖΛ), ρυθμίζονται ζητήματα χρήσης της έκτασης της Ο.Λ.Π. Α.Ε., κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην εν λόγω διάταξη του άρθρου 89, προβλέπεται η βεβαίωση και είσπραξη τελών από τον προσωπικό των Λιμενικών ή Δημοτικών Λιμενικών Ταμείων, συμπληρώνονται οι διατάξεις σχετικώς με τα λιμενικά έργα του ν. 2971/2001 (άρθρο 91), ρυθμίζονται τα της στελέχωσης πλοηγικών σταθμών (άρθρο 92) και προβλέπεται η κατά παρέκκλιση αδειοδότηση έργων σε περιοχές Ο.Τ.Α. (άρθρο 93). Ακόμη, με τις υπό ψήφιση διατάξεις του άρθρου 94 εισάγονται τροποποιήσεις στον ν. 4256/2014,

προβλέπεται η συμμετοχή στην Ε.Σ.Α.Λ. εκπροσώπου της Π.Ε.Π.Ε.Ν., η πραγματοποίηση κατασκευών εντός περιοχών δικαιοδοσίας των φορέων διοίκησης και εκμετάλλευσης Λιμένων (άρθρο 96), τροποποιείται το άρθρο 24 του ν. 2971/2001 (άρθρο 97), συνιστάται κοινό υπηρεσιακό συμβούλιο στο Λιμενικό Ταμείο του νομού Χανίων με αρμοδιότητα επί των υπαλλήλων όλων των λιμενικών ταμείων εποπτείας του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (άρθρο 98). Επίσης, προβλέπεται η ενεργοποίηση του Μητρώου Τουριστικών Πλοίων και Μικρών Σκαφών (άρθρο 99), η χρήση «τερματικού αποδοχής καρτών πληρωμών και μέσων πληρωμής με κάρτα (P.O.S.)» για την είσπραξη κάθε είδους εσόδου των Φορέων Διαχείρισης Λιμένων, και η διενέργεια κάθε είδους πληρωμών μέσω των σχετικών τραπεζικών υπηρεσιών (άρθρο 100). Με τις διατάξεις του άρθρου 101 τροποποιούνται διατάξεις του ν. 3142/1955 περί Πλοηγικής Υπηρεσίας, με το άρθρο 102 τροποποιείται η παρ. 15 του άρθρου εικοστού πρώτου του ν. 2932/2001, και με τις διατάξεις του άρθρου 103 ρυθμίζονται ζητήματα τοποθέτησης, χρήσης και εκμετάλλευσης ναυδέτων. Με τις διατάξεις του άρθρου 104 συνιστάται σε κάθε Οργανισμό Λιμένος Α.Ε., Συμβούλιο Χρηστών Λιμένος, με τις οριζόμενες αρμοδιότητες και συγκρότηση. Στα μέλη των εν λόγω Συμβουλίων δεν καταβάλλεται αμοιβή ή αποζημίωση. Τέλος, με τις διατάξεις του άρθρου 105 προβλέπεται η παροχή λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου αποκλειστικώς σε φυσικά και νομικά πρόσωπα εγγεγραμμένα στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (Η.Μ.Α.), και καθορίζεται αναλυτικώς η εφαρμοζόμενη διαδικασία για τη σύναψη των σχετικών συμβάσεων από τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς διαχείρισης λιμένων.

Περαιτέρω, με τις διατάξεις του Μέρους Ι΄ (άρθρα 109), υπό τον τίτλο «Μετασχηματισμός Συστήματος Εποπτείας Πλοίων», επανακαθορίζεται το νομοθετικό πλαίσιο αναφορικώς με το σύστημα εποπτείας πλοίων. Καταργούνται οι υφιστάμενες διατάξεις που προβλέπουν την παράταση ισχύος των πιστοποιητικών, ενώ τίθενται συγκεκριμένες προϋποθέσεις για την παράταση κατά δύο μήνες του Πρωτοκόλλου Γενικής Επιθεωρήσεως επιβατηγών πλοίων (άρθρο 107). Με τις διατάξεις του άρθρου 108 ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις της διακίνησης καυσίμων ναυτιλίας. Ακόμη, με τις διατάξεις του 109 προβλέπονται τα της αναβάθμισης της ποιότητας των εξοσιοδοτημένων οργανισμών (Νηογνωμόνων).

Με τις διατάξεις του Μέρους ΙΑ΄ (άρθρα 110 – 133), υπό τον τίτλο «Λοιπές διατάξεις», ρυθμίζονται λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Τέλος, με τις διατάξεις του Μέρους ΙΒ΄ (άρθρο 134), υπό τον τίτλο «Τελι-

κές διατάξεις», τίθεται η ημερομηνία έναρξης ισχύος των υπό ψήφιση διατάξεων του νομοσχεδίου.

II. Παρατηρήσεις επί των διατάξεων του Νοχ

1. Επί του άρθρου 5

Στο τέλος της διάταξης του άρθρου 5 θα μπορούσε να προστεθεί η φράση «σύμφωνα με τα οριζόμενα κατωτέρω στο άρθρο 6». Και τούτο, διότι δεν γίνεται καθορισμός στο εν λόγω άρθρο 5 της ιδιότητας και των αρμοδιοτήτων του Επιθεωρητού Κράτους Λιμένα (Port State Control Officer), στον οποίο ανατίθενται, με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, οι αναφερόμενες σε αυτό αρμοδιότητες. Περαιτέρω είναι ίσως σκόπιμο να γίνει παραπομπή στο άρθρο 2 του νομοσχεδίου, όπου δίδεται ο ορισμός του Ελεγκτή Ασφάλειας Λιμενικών Εγκαταστάσεων, εφόσον αυτός ταυτίζεται με τον Ελεγκτή Ασφάλειας Πλοίων από έκνομες ενέργειες (ISPS) είτε να γίνει παραπομπή στον ορισμό που δίδεται στον εν λόγω όρο από τον ISPS Code.

2. Επί του άρθρου 10

Στην επικεφαλίδα του εν λόγω άρθρου είναι ίσως σκόπιμο να συμπληρωθεί η πλήρης ονομασία της Σχολής Επιθεωρητών – Ελεγκτών κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου και, συγκεκριμένως, «Σχολή Επιθεωρητών – Ελεγκτών Διαχείρισης Ασφάλειας Πλοίων και Λιμενικών Εγκαταστάσεων» (Σ.Ε.Δ.Α.Π.Λ.Ε.).

3. Επί των άρθρων 11 και 13

Με τη διάταξη του άρθρου 11 προβλέπεται ότι, σε περίπτωση που οι επιθεωρητές – ελεγκτές διαχείρισης ασφάλειας πλοίων και λιμενικών εγκαταστάσεων «παύουν να πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια διατήρησης επαγγελματικής επάρκειάς τους, επέρχεται απώλεια της ιδιότητάς τους, η οποία μπορεί να ανακτηθεί με ειδική διαδικασία επικαιροποίησης των γνώσεών τους». Σχετικώς με την προτεινόμενη απώλεια της εν λόγω ιδιότητας, αν διαπιστωθεί ότι εκλείπουν τα ελάχιστα κριτήρια διατήρησης επαγγελματικής επάρκειας, επισημαίνεται ότι η εν λόγω ρύθμιση χρειάζεται εξειδίκευση με περαιτέρω παραπομπή στις διατάξεις του άρθρου 13, με το οποίο παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση προεδρικού διατάγματος, προκειμένου να ρυθμισθούν τα ζητήματα πιστοποίησης των εν λόγω επιθεωρητών – ελεγκτών.

Συναφώς επισημαίνεται ότι, κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 43 παρ. 2 εδ. α' Συντάγματος, η νομοθετική εξουσιοδότηση πρέπει να είναι ειδική και ορισμένη, υπό την έννοια ότι πρέπει να προσδιορίζει καθ' ύλην το α-

ντικείμενό της, δηλαδή να μην είναι γενική και αόριστη, ασχέτως αν είναι ευρεία ή στενή, ασχέτως, δηλαδή, αν είναι μεγαλύτερος ή μικρότερος ο αριθμός των περιπτώσεων τις οποίες η Διοίκηση μπορεί να ρυθμίσει, βάσει της συγκεκριμένης νομοθετικής εξουσιοδότησης, κανονιστικώς (βλ. ΣτΕ Ολ. 2150, 2148, 2090/2015, 3405, 3299, 3013/2014). Περαιτέρω, όπως έχει κριθεί, απαιτείται οπωσδήποτε να διαγράφει η ίδια ή με παραπομπή σε άλλη διάταξη νόμου τις βασικές αρχές και κατευθύνσεις, στο πλαίσιο των οποίων οφείλει να κινηθεί η Διοίκηση κατά την κανονιστική ρύθμιση των θεμάτων αυτών (ΣτΕ 3404 - 05/2014 Ολ., 2304/1995 Ολ., 1466/1995 Ολ., 1337/2013 7μ., 3748/2008 7μ., 966/2008, 2166/2002 7μ., 1667 – 1672/2002 7μ., 3722 - 3724/2000 7μ. κ.ά.). Βάσει των αναφερομένων ανωτέρω, στις προτεινόμενες εξουσιοδοτικές διατάξεις των ανωτέρω άρθρων θα ήταν σκόπιμο να γίνεται αναφορά των εν λόγω βασικών αρχών και κατευθύνσεων που διέπουν τα κριτήρια απόκτησης και διατήρησης επαγγελματικής επάρκειας, προκειμένου αυτά να ρυθμισθούν κανονιστικώς βάσει της παρεχόμενης νομοθετικής εξουσιοδότησης.

4. Επί του άρθρου 37

Σχετικώς με την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 2, κατά την οποία είναι δυνατός ο καθορισμός των ουσιαστικών προσόντων των στελεχών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. «κατά παρέκκλιση από κάθε σχετική διάταξη νόμου», επισημαίνεται ότι, υπό το φως των αρχών της διαφάνειας, της ισότητας και της ίσης μεταχείρισης όλων των υπό αξιολόγηση υποψηφίων στελεχών Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ., καθώς και της προστασίας της εύλογης εμπιστοσύνης των κρινομένων, θα μπορούσαν να παρατίθενται στη διάταξη οι «οικείες νομοθετικές διατάξεις», κατά παρέκκλιση των οποίων είναι επιτρεπτή η αξιολόγηση και ο σχηματισμός κρίσης από το αρμόδιο συλλογικό διοικητικό όργανο, προκειμένου να διασφαλίζονται οι αρχές της αμεροληψίας και της αξιοκρατίας, που είναι θεμελιώδεις στο πλαίσιο του συστήματος προαγωγών και ιεραρχικής εξέλιξης των εν λόγω στελεχών.

5. Επί του άρθρου 46

Με τη διάταξη του άρθρου 46 παρ. 1 προβλέπεται η εμφάνιση του εγκαλουμένου ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου, η παράστασή του καθ' όλη τη διαδικασία καθώς και η εξέταση μαρτύρων και η απολογία του εγκαλουμένου, χωρίς να γίνεται μνεία στα του τρόπου παράστασης, κατά την εν λόγω πειθαρχική διαδικασία, του συνηγόρου του εγκαλουμένου. Σημειωτέον ότι το δικαίωμα σύμπραξης του συνηγόρου του εγκαλουμένου καθ' όλη τη διάρκεια της πειθαρχικής δίκης, αλλά και κατά το στάδιο της προηγούμενης

ακρόασης του, αποτελεί απόρροια του συνταγματικώς κατοχυρωμένου δικαιώματος του άρθρου 20 του Συντάγματος, καθώς και του άρθρου 6 παρ. 3 της ΕΣΔΑ, συμφώνως προς το οποίο καθένας έχει δικαίωμα «(...) όπως υπερασπίσει ο ίδιος εαυτόν ή αναθέσει την υπεράσπισίν του εις συνήγορον της εκλογής του, εν η δε περιπτώσει δεν διαθέτει τα μέσα να πληρώσει συνήγορον να τω παρασχεθί τοιούτος δωρεάν, όταν τούτο ενδείκνυται υπό του συμφέροντος της δικαιοσύνης» (βλ. ΣτΕ 1989/99, συμφώνως προς την οποία κηρύχθηκε ως αντίθετη προς το Σύνταγμα η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 2 του π.δ/τος 380/1991 η οποία απαγόρευε την συμπάρσταση δικηγόρου στις συνεδριάσεις των πειθαρχικών – ανακριτικών συμβουλίων. Ομοίως, βλ. ΣτΕ 2914/2002 ως προς τη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 1 του π.δ/τος 269/1993 κατά το μέρος που απαγόρευε τη συμπάρσταση δικηγόρου σε περίπτωση πειθαρχικής δίωξης στρατιωτικών υπαλλήλων. Βλ., επίσης, ΣτΕ 255/2001 και 2754/2002 με τις οποίες κρίθηκε ότι στο δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης, κατά την πειθαρχική διαδικασία, περιέχεται και η συμπάρσταση του πληρεξουσίου δικηγόρου του εγκαλουμένου ενώπιον των πειθαρχικών συμβουλίων, και ότι η διοίκηση οφείλει να ικανοποιήσει το σχετικό αίτημα του εγκαλουμένου ανεξαρτήτως από τη βαρύτητα της επαπειλούμενης πειθαρχικής ποινής).

6. Επί των άρθρων 79, 85, 117 και 129

Με τη ρύθμιση του άρθρου 79 παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης με την οποία θα «ρυθμίζονται τα ποσοστά ανά κατηγορία των υποψηφίων, οι ειδικές κατηγορίες υποψηφίων, οι προϋποθέσεις πρόσληψης και κατάταξης που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι, οι απαιτούμενες πρακτικές δοκιμασίες και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της διάταξης αυτής».

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 85 αντικαθίσταται το άρθρο δέκατο τρίτο του ν. 4211/2013. Στην παράγραφο 3 στοιχ. β. του άρθρου δέκατου τρίτου του ν. 4211/2013 παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης, με την οποία θα μειώνεται το Τέλος Πλοίων Αναψυχής και Ημερόπλοιων για τα σκάφη της περίπτωσης δδ' του στοιχ. α., ανεξαρτήτως σημαίας, εφόσον εισέρχονται και παραμένουν σε λιμένες της Ελληνικής Επικράτειας κατά το τρέχον ημερολογιακό έτος. Η μείωση θα παρέχεται επιπλέον της μείωσης είκοσι πέντε τοις εκατό για την περίπτωση της αποκλειστικής επαγγελματικής χρήσης που αναφέρεται ανωτέρω στην παράγραφο. Με την κοινή υπουργική απόφαση θα ορίζονται

«τα ειδικά κριτήρια, ο τρόπος απόδειξής τους, για την παροχή της έκπτωσης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου».

Στο άρθρο 117 ορίζεται ότι, με κοινή υπουργική απόφαση, θα καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις παρακολούθησης από στελέχη Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων και των ομόλογων Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων - Σχολή Ικάρων), συμφώνως προς τα καθοριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3187/2003.

Εξ άλλου, με το άρθρο 129, παρέχεται εξουσιοδότηση στον αρμόδιο υπουργό να συμπληρώνει θέματα καθορισμού των λεπτομερών όρων και προϋποθέσεων κατασκευής, εξοπλισμού και ελέγχου των ελληνικών πλοίων που αφορούν στην ασφάλεια και την πρόληψη της ρύπανσης του περιβάλλοντος, τα οποία δεν ρυθμίζονται διαφορετικώς από τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας και των εφαρμοστέων οργάνων του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (Ι.Μ.Ο.) και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με απόφασή του.

Παρατηρείται ότι, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 43 παρ. 2 εδ. β' του Συντάγματος, επιτρέπεται να ορισθούν ως φορείς άσκησης κανονιστικής αρμοδιότητας, εκτός από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, και άλλα όργανα, εφόσον πρόκειται για «ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό». Ως ειδικότερα θέματα θεωρούνται «εκείνα, τα οποία αποτελούν, κατά το περιεχόμενό τους και σε σχέση προς την ουσιαστική ρύθμιση που περιέχεται στο νομοθετικό κείμενο, μερικότερη περίπτωση ορισμένου θέματος, που αποτελεί το αντικείμενο της εν λόγω νομοθετικής ρυθμίσεως» (βλ. ΣτΕ 35 [Ολ] 1776/2007), απαιτείται επομένως, στην περίπτωση αυτή, να περιέχει το νομοθετικό κείμενο όχι απλώς τον καθ' ύλην προσδιορισμό του αντικειμένου της εξουσιοδότησης, αλλά, επί πλέον, και την ουσιαστική ρύθμισή του, έστω και σε γενικό, ορισμένο, όμως, πλαίσιο, συμφώνως το οποίο θα ενεργήσει η Διοίκηση προκειμένου να ρυθμίσει τα μερικότερα θέματα (βλ. ΣτΕ [Ολ] 1101/2002, 941/2008, 2116/2009). Ως λεπτομερειακά θεωρούνται τα ζητήματα που αφορούν «στη θέσπιση όλως δευτερευουσών και επουσιωδών ρυθμίσεων, ενώ οι κύριες και ουσιώδεις ρυθμίσεις πρέπει να έχουν τεθεί από τον ίδιο τον νομοθέτη» (ΣτΕ 2820/1999, 2967/1999), τεχνικού, δε, χαρακτήρα είναι τα θέματα που αφορούν ρυθμίσεις για τις οποίες είναι κατ' αρχήν απαραίτητη η παρέμβαση τεχνικού οργάνου (ΣτΕ 2820/1999, 2967/1999).

Υπό το φως των ανωτέρω, είναι, ενδεχομένως, σκόπιμο να διευκρινισθούν οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια που αναφέρονται στις ανωτέρω εξουσιοδοτήσεις, έστω σε γενικό πλαίσιο.

7. Επί του άρθρου 81

Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται ότι η επιλογή του ωρομίσθιου εκπαιδευτικού προσωπικού των Κέντρων Επιμόρφωσης Στελεχών Εμπορικού Ναυτικού (Κ.Ε.Σ.Ε.Ν.), των Δημοσίων Σχολών Σωστικών και Πυροσβεστικών Μέσων (Δ.Σ.Ε.Ν./Σ.Π.Μ.), καθώς και της Δημόσιας Σχολής Μετεκπαίδευσης Θαλαμηπόλων (Δ.Σ.Ε.Ν./ ΜΕΤ./ΘΑΛΑΜΗΠΟΛΩΝ) του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής θα γίνεται από τριμελείς επιτροπές, αποτελούμενες από εκπαιδευτικό προσωπικό των Κ.Ε.Σ.Ε.Ν. ή των Α.Ε.Ν. ίδιας ή συναφούς ειδικότητας με τις προκηρυσσόμενες θέσεις, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Από την έλλειψη ειδικότερης αναφοράς συνάγεται ότι τα μέλη των ως άνω επιτροπών δύνανται να προέρχονται από το μόνιμο, το επί θητεία ή και το έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό των ανωτέρω.

8. Επί του άρθρου 84

Με τις διατάξεις του άρθρου, τροποποιούνται οι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 49 του ν. 2935/2001 και, ειδικότερα, το αρκτικόλεξο «Υ.Ε.Ν.» αντικαθίσταται από το αρκτικόλεξο «Λ.Σ.-ΕΛ. ΑΚΤ.». Η προκείμενη τροποποίηση σκοπεί στην επικαιροποίηση των διατάξεων του ν. 2935/2001 και την προσαρμογή αυτών στον ισχύοντα Οργανισμό του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (π.δ. 103/2014) (βλ. Αιτιολογική Έκθεση, σελ. 17).

Σχετικώς παρατηρείται ότι στις τροποποιούμενες, διά του παρόντος, παραγράφους 5 και 6 του άρθρου 49 του ν. 2935/2001 περιλαμβάνεται το αρκτικόλεξο Υ.Ε.Ν. και στον όρο «Γραφείο Εσωτερικών Υποθέσεων Υ.Ε.Ν.» το οποίο έχει διαδεχθεί η «Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων (Υ.Ε.Υ.)» (βλ. άρθρο 2 παρ. 1 στοιχ. α) περ. γγ) του π.δ./τος 103/2014, κατά το οποίο, στη διάρθρωση των Κεντρικών Υπηρεσιών του Υπουργείου περιλαμβάνεται η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων, στην οποία προϊστάται ανώτερος ή ανώτατος Αξιωματικός Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ).

Υπό το φως των ανωτέρω, σκόπιμο θα ήταν, ίσως, να γίνει επικαιροποίηση στο σύνολο του άρθρου 49 του ν. 2935/2001, όπως και στον τίτλο του Κεφαλαίου στο οποίο αυτό εντάσσεται («ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ - ΔΗΛΩΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥ Υ.Ε.Ν.») ως προς την αναφορά της εν λόγω Υπηρεσίας.

9. Επί του άρθρου 86

Με τις διατάξεις του άρθρου, «[υ]φιστάμενες λιμενικές εγκαταστάσεις, όπως αυτές ορίζονται στην περίπτωση α΄ της παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 4150/2013 [«κύρια λιμενικά έργα, τα οποία αποτελούν τα έργα που εκτελούνται εντός της θαλάσσιας ζώνης και στη χερσαία ζώνη και έχουν ως αποκλειστικό σκοπό την εξυπηρέτηση των λιμενικών υπηρεσιών που παρέχει ο συγκεκριμένος λιμένας, όπως έργα επέκτασης/βελτίωσης/προστασίας, προσχώσεις, εγκατάσταση μηχανημάτων και κάθε ανωδομή που εξυπηρετεί άμεσα τις λιμενικές λειτουργίες, συμπεριλαμβανομένων των αλιευτικών δραστηριοτήτων εκφόρτωσης και εμπορίας»], σε λιμένες διεθνούς ενδιαφέροντος, εθνικής σημασίας και μείζονος ενδιαφέροντος, που δεν κατασκευάστηκαν νομίμως έως τις 29.4.2013, από φορείς του Δημοσίου, που έχουν αποτυπωθεί και ενταχθεί στο εγκεκριμένο από την Ε.Σ.Α.Λ. Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και Μελέτη Διαχείρισης (Master Plan) ή το Πλαίσιο Έργων Ανάπτυξης Λιμένα (Π.Ε.Α.Λ.), θεωρούνται νόμιμες από την έκδοση σχετικής απόφασης από τον Γενικό Γραμματέα Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων, κατόπιν αίτησης του φορέα διαχείρισης λιμένα, η οποία συνοδεύεται από: α) τεχνική περιγραφή του προς νομιμοποίηση έργου, β) εξαρτημένο τοπογραφικό διάγραμμα με κλίμακα 1:500, γ) φωτογραφίες και χάρτη της ευρύτερης περιοχής με την ακριβή θέση του έργου και δ) τους εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους για τα προαναφερθέντα προγράμματα (Master Plan, Π.Ε.Α.Λ.)» (παρ. 1). «Αν από την κείμενη νομοθεσία δεν υφίσταται υποχρέωση εκπόνησης Αναπτυξιακού Προγράμματος και Μελέτης Διαχείρισης (Master Plan) ή του Πλαισίου Έργων Ανάπτυξης Λιμένα (Π.Ε.Α.Λ.), τα έργα της παραγράφου 1 θεωρούνται νόμιμα από την έκδοση σχετικής απόφασης από τον Γενικό Γραμματέα Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου φορέα, η οποία συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά α΄, β΄, γ΄ της παραγράφου 1, καθώς και τους εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους των έργων. Η διαδικασία νομιμοποίησης δεν κωλύεται από τη μη ύπαρξη οριοθετημένων ζωνών αιγιαλού, παραλίας, χερσαίας ή εξομοιούμενης με λιμένα, υπό τις προϋποθέσεις: α) εκκίνησης της διαδικασίας καθορισμού ή εξομοίωσης, σύμφωνα με τα άρθρα 21 και 28 αντίστοιχα του ν. 2971/2001, μετά την προη-

γούμενη λήψη της σύμφωνης γνώμης του Υπουργείου Οικονομικών και β) την ολοκλήρωσή της μέχρι την 1.1.2020».

Η επί μακρόν διατήρηση κατασκευών και χρήσεων που παραβιάζουν τις εκάστοτε ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις εμφανίζει το πρόβλημα της συνέχισης ενδεχόμενης νόθευσης και ανατροπής του πολεοδομικού σχεδιασμού. Το προσφάτως θεσπισθέν νομοθετικό πλαίσιο περί αυθαιρέτων κατασκευών (ν. 4495/2017) περιλαμβάνει ρύθμιση για κτήρια εντός χερσαίας ζώνης λιμένα, που ανήκουν στο Δημόσιο ή σε δημόσια αρχή ή έχουν παραχωρηθεί στους δήμους, η οποία ισχύει εφόσον πληρούνται προϋποθέσεις στατικής επάρκειας (άρθρο 114 παρ. 3).

Το γενικότερο πλαίσιο κατασκευής λιμένων οποιασδήποτε κατηγορίας σε οποιαδήποτε ακτή της χώρας πρέπει να αποτελεί «αντικείμενο ευρύτερου χωροταξικού σχεδιασμού εντός του εθνικού ή του μείζονος περιφερειακού δικτύου λιμένων της Χώρας. Δεδομένου δε ότι ο σχεδιασμός του εθνικού ή περιφερειακού δικτύου λιμένων εκφράζει κατ' ουσίαν την στρατηγική της βιώσιμης ανάπτυξης αυτών, ο προγραμματισμός κάθε λιμένα, οποιασδήποτε κλίμακας, πρέπει, περαιτέρω, να στηρίζεται σε πλήρως τεκμηριωμένη μελέτη, η οποία πρέπει να λαμβάνει υπόψη αφ' ενός μεν το δημόσιο συμφέρον, το οποίο επιβάλλει την κατασκευή του λιμένα, αφ' ετέρου, όμως, και τις αρχές προστασίας του παράκτιου και θαλάσσιου οικοσυστήματος που επηρεάζεται από αυτόν, δηλαδή την αρχή της διαφυλάξεως του αναγκαίου φυσικού κεφαλαίου, της αποφυγής βλάβης του τυχόν εκεί υπάρχοντος πολιτιστικού κεφαλαίου δηλ. εναλίων αρχαιοτήτων, του σεβασμού της γεωμορφολογίας και του φυσικού αναγλύφου των ακτών και της μικρότερης δυνατής διατάραξης των οικείων οικοσυστημάτων και της υδροδυναμικής των ακτών, συμπεριλαμβανομένου και του σεβασμού του αισθητικού κάλλους της ακτής, που αποτελεί πολύτιμο οπτικό πόρο. Μόνο δε όταν από την οικεία τεχνική μελέτη προκύπτει ότι οι αρχές αυτές έχουν ενσωματωθεί στον προγραμματισμό του λιμένα, η κατασκευή του δύναται να θεωρηθεί ως βιώσιμη και άρα νόμω επιτρεπτή, άλλως είναι μη νόμιμη και ακυρωτέα» (ΣτΕ 2506/2002).

Όπως έχει κριθεί «το άρθρο 24 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος αφενός επιβάλλει στο Κράτος την υποχρέωση προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και αφετέρου επιτάσσει τη χωροταξική οργάνωση της Χώρας, την οποία επίσης αναθέτει στο Κράτος. Οι δύο αυτές υποχρεώσεις προδήλως αλληλοεξαρτώνται, ώστε να μη νοείται προστασία του περιβάλλοντος χωρίς χωροταξικό σχεδιασμό και αντιστρόφως. Μέρος του φυσικού περιβάλλοντος, και δη ευπαθές, είναι τα οικοσυστήματα των ακτών, τα ο-

ποία, κατά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου αυτού, πρέπει, κατά την έννοια της ως άνω συνταγματικής επιταγής, να τελούν υπό ιδιαίτερο καθεστώς ήπιας διαχείρισεως και αναπτύξεως, η οποία και μόνον τυγχάνει βιώσιμη. Η κατά τα ως άνω δε συνταγματική προστασία των ακτών προϋποθέτει προεχόντως την κατάρτιση των οικείων χωροταξικών σχεδίων, στα οποία πρέπει να εντάσσονται, μεταξύ άλλων, και τα κατά την έννοια του άρθρου 55 του κωδ. β.δ/τος της 14/19.1.1939 (Α' 24) πάσης φύσεως λιμενικά έργα. Τα τελευταία (κρηπιδώματα, μώλοι, κυματοθραύστες κ.λπ.) συνιστούν ουσιώδεις τεχνικές παρεμβάσεις και αλλοιώσεις των παράκτιων οικοσυστημάτων. Επομένως, προκειμένου περί κατασκευής, ουσιώδους (ΣτΕ 2934/ 2011, 2266/2007) επέκτασης και βελτίωσης λιμένα, ο σχεδιασμός του έργου πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν τα δεδομένα του χωροταξικού σχεδιασμού ή (ελλείψει τοιούτου) την επίδρασή του στο παράκτιο οικοσύστημα και στον οικείο οικισμό, ώστε να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα του έργου αλλά και του οικισμού (πρβλ. ΣτΕ 978/2005)» (ΣτΕ 2712/2013).

Περαιτέρω «ενόψει της συνταγματικής επιταγής του άρθρου 24 παρ. 1 για την προστασία του περιβάλλοντος και της προβλεπόμενης στο άρθρο 174 παρ. 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ήδη 191 παρ. 2 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης) αρχής της πρόληψης υποβάθμισης του περιβάλλοντος, ο ν. 1650/ 1986 (Α' 160) (...) θέσπισε ρυθμίσεις για την εκ των προτέρων εκτίμηση των επιπτώσεων έργων ή δραστηριοτήτων στο περιβάλλον, ουσιώδες μέρος του οποίου αποτελούν τα ευαίσθητα οικοσυστήματα των ακτών. Ειδικότερα, όσον αφορά τα έργα και τις δραστηριότητες της πρώτης κατηγορίας των άρθρων 3 και 4 του νόμου αυτού (μεταξύ των οποίων οι λιμένες και πληθώρα λιμενικών έργων (...)), όρισε ότι για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων απαιτείται η υποβολή μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η οποία αποτελεί το βασικό μέσο εφαρμογής της αρχής της προλήψεως, προκειμένου να δοθεί στα αρμόδια διοικητικά όργανα η δυνατότητα να διακρίβωνουν και να αξιολογούν τους κινδύνους και τις συνέπειες του έργου ή της δραστηριότητας και να εκτιμούν αν η πραγματοποίησή του είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της οικείας νομοθεσίας, καθώς και αν το προσδοκώμενο από αυτό όφελος τελεί σε σχέση αναλογίας με την τυχόν απειλούμενη βλάβη του φυσικού περιβάλλοντος. Κατά την άσκηση της σχετικής αρμοδιότητας η Διοίκηση πρέπει να σταθμίζει και άλλους παράγοντες δημοσίου συμφέροντος, οι οποίοι περιλαμβάνονται στους σκοπούς του ν. 1650/1986, όπως η ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης και η προώθηση της ισόρροπης ανάπτυξης του εθνικού χώρου (...) Η

επιδίωξη όμως των σκοπών αυτών από την Πολιτεία και η στάθμιση των προστατευόμενων έννομων αγαθών πρέπει να συμπορεύονται με την υποχρέωση αυτής να μεριμνά για την προστασία του περιβάλλοντος κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται βιώσιμη ανάπτυξη, στην οποία απέβλεψε ο συντακτικός, αλλά και ο κοινοτικός νομοθέτης» (ΣτΕ 2712/2013).

Υπό το φως των ανωτέρω, νομιμοποίηση εγκαταστάσεων αδιακρίτως του χαρακτήρα της περιοχής την οποία αφορά το έργο, χωρίς να διαφοροποιείται η περίπτωση ευπαθών οικοσυστημάτων και προστατευόμενων εν γένει περιοχών, δεν φαίνεται να συνάδει προς τα νομολογιακά δεδομένα προστασίας του περιβάλλοντος. Ούτε, εξ άλλου, μπορεί αυτή να νοείται, χωρίς να λαμβάνονται εγγυήσεις δημόσιας ασφάλειας κατά τη χρήση των εν λόγω εγκαταστάσεων. Οι επιτρεπόμενες τεχνικές επεμβάσεις εντάσσονται στο πλαίσιο ορθολογικού σχεδιασμού, συμφώνως προς την ιδιομορφία, τη φυσιογνωμία και τις ανάγκες κάθε περιοχής, στον οποίο συγκεράζονται το δημόσιο συμφέρον και η προστασία του περιβάλλοντος. Εντάσσονται, επίσης, στο πλαίσιο ορθολογικού σχεδιασμού υπό εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους, ιδίως σε περιπτώσεις κατά τις οποίες λιμενικά έργα δεν μπορούν να θεωρηθούν ως, εν ευρεία εννοία, λειτουργική επέκταση της λιμενικής υποδομής παλαιού λιμανιού, και αποτελούν, κατ' ουσίαν, νέο λιμένα με αυτοτελή και, έστω και εν μέρει, διαφορετικό χαρακτήρα, οπότε η ένταξη αυτών των έργων απαιτείται να έχει γίνει σε προηγούμενο χωροταξικό σχεδιασμό (βλ. ΣτΕ 1243/2016).

Εξ άλλου, η παράγραφος 8 ρυθμίζει την προθεσμία σύνταξης αναπτυξιακού προγράμματος και μελέτης διαχείρισης (Master Plan), και δεν καταλαμβάνεται συστηματικώς από τον τίτλο του άρθρου.

10. Επί του άρθρου 94

Στην παράγραφο 8 του άρθρου με την οποία τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4256/2014, αναφέρεται ότι «1.α. (...) Για τη γνωστοποίηση του προηγούμενου εδαφίου, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο ν. 3979/2011 (Α' 138). Στους παραβάτες των δυο προηγούμενων εδαφίων επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 12 του π.δ. 23/1999».

Σχετικώς παρατηρείται ότι, από νομοτεχνικής άποψης, όσον αφορά το ως άνω πρώτο εδάφιο της διάταξης πρέπει να διευκρινισθεί η παραπομπή ως προς συγκεκριμένα άρθρα του ν. 3979/2011. Για τον ίδιο λόγο, όσον αφορά το δεύτερο εδάφιο, θα ήταν, ενδεχομένως, αρτιότερο να αναφερθούν οι κυρώσεις.

11. Επί του άρθρου 96

Με το προτεινόμενο άρθρο, ρυθμίζεται το καθεστώς των κατασκευών άνευ αδείας ή καθ' υπέρβαση αυτής, εντός περιοχών δικαιοδοσίας των φορέων διοίκησης και εκμετάλλευσης Λιμένων, η διατήρηση των οποίων επιτρέπεται για δύο έτη από τη δημοσίευση του παρόντος, εφόσον το σύνολο των προστίμων και αποζημιώσεων για την ανέγερση ή χρήση τους δεν υπερβαίνει τα τριάντα χιλιάδες ευρώ. Η χρήση του υποκείμενου και παρακείμενου χώρου αυτών των κατασκευών μπορεί να παραχωρηθεί στη διάρκεια της ως άνω διετίας, με απόφαση του φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα, εφόσον επισυνάπτεται βεβαίωση αρμόδιου μηχανικού για τη στατική επάρκεια των υφισταμένων κατασκευών, ή και σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού στις περιπτώσεις χώρων κηρυγμένων ως αρχαιολογικών.

Δεν συνάγεται, εκ πρώτης όψης, αν ο όρος κατασκευές αφορά μόνο τις τρεις περιπτώσεις εντός των παρενθέσεων που έπονται αυτού, ήτοι σκίστρα, τέντες και πέργκολες, ή και άλλες, στην περίπτωση δε που αφορά άλλες κατηγορίες, πρέπει αυτές να προσδιορισθούν.

Δεύτερον, δεν γίνεται κατανοητό αν θεσπίζεται αδιακρίτως, σε βάρος των φορέων διοίκησης και εκμετάλλευσης Λιμένων, στις περιοχές δικαιοδοσίας των οποίων υφίστανται κατασκευές άνευ αδείας ή καθ' υπέρβαση αυτής, υποχρέωση να εκπονήσουν μελέτες για την ανέγερση νέων ομοιόμορφων κατασκευών, άνευ γνώμης των εν λόγω φορέων ως προς αυτό, σε περίπτωση που απλώς επιθυμούν την κατεδάφιση των κατασκευών.

Επίσης, για λόγους διευκόλυνσης της εφαρμογής της διάταξης, σκόπιμο θα ήταν να προσδιορισθούν οι απαιτούμενες μελέτες που οφείλουν να προσκομίσουν οι φορείς, προκειμένου να κατασκευάσουν νέες, ομοιόμορφες προς τις αυθαίρετες, κατασκευές.

12. Επί του άρθρου 97

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθενται παράγραφοι 8 και 9 στο άρθρο 24 του ν. 2971/2001. Κατά την προστιθέμενη ως άνω παράγραφο 8, καθίσταται δυνατή, για την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, η χωρίς αντάλλαγμα διάθεση χώρων Χερσαίας Ζώνης Λιμένα σε Υπηρεσίες του Δημοσίου, με απόφαση του φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα. Και αναφέρεται ότι «[τ]α σχετικά έργα πραγματοποιούνται, με απόφαση του αρμόδιου φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα (...)».

Για λόγους διευκόλυνσης της εφαρμογής της διάταξης, θα ήταν σκόπιμο να διευκρινισθούν τα έργα στα οποία αναφέρεται η διάταξη.

13. Επί του άρθρου 102

Με το άρθρο αυτό παρατείνεται εκ νέου, κατά δύο έτη, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η προθεσμία που ορίζεται στην παρ. 15 του άρθρου εικοστού πρώτου του ν. 2932/2000.

Παρατηρείται ότι, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, θα έπρεπε να αναφέρεται ρητώς η περίπτωση για την οποία ισχύει η εν λόγω προθεσμία (προσδιορισμός των ορίων ζώνης Λιμένα των Οργανισμών Λιμένων), όχι δε διά απλής παραπομπής στο σχετικό άρθρο. Εξ άλλου, το κείμενο της προτεινόμενης παραγράφου 15 αποτελεί αφ' εαυτού αυτοτελή διάταξη και, κατά συνέπεια, θα ήταν σκόπιμο να επιλέξει ο νομοθέτης μεταξύ είτε της τροποποίησης της προτεινόμενης παραγράφου 15 στο άρθρο εικοστό πρώτο του ν. 2932/2001 με νέο κείμενο, ώστε να μπορεί να ενταχθεί στο άρθρο αυτό, είτε της θέσπισης του περιεχομένου της προτεινόμενης ως άνω παραγράφου 15 ως αυτοτελούς διάταξης του νομοσχεδίου, δηλαδή όχι ως εμπεριεχόμενης στο άρθρο εικοστό πρώτο του ν. 2932/2001.

14. Επί του άρθρου 103 παρ. 2

Με την εν λόγω παράγραφο του άρθρου αυτού επιτρέπεται στις περιοχές όπου δεν λειτουργούν χωροθετημένοι τουριστικοί λιμένες, η τοποθέτηση, χρήση και εκμετάλλευση ναυδέτων για την πρόσδεση τουριστικών πλοίων και μικρών σκαφών σε οριοθετημένες θαλάσσιες περιοχές εντός θαλάσσιας ζώνης λιμένα, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων για τις περιοχές περιβαλλοντικής προστασίας.

Παρατηρείται ότι δεν διευκρινίζεται ποιός μπορεί να είναι ενδιαφερόμενος, ώστε να υποβάλει αίτηση για τοποθέτηση και χρήση ναυδέτου.

Η διάταξη λειτουργεί συμπληρωματικώς προς το άρθρο 12 του ν. 4276/2014, το οποίο διέπει την τοποθέτηση και εκμετάλλευση ναυδέτων για την πρόσδεση τουριστικών πλοίων και μικρών σκαφών σε οριοθετημένες θαλάσσιες περιοχές εκτός θαλάσσιας ζώνης λιμένα (βλ. και Αιτιολογική Έκθεση, σελ. 22).

Για λόγους διευκόλυνσης της εφαρμογής της προτεινόμενης διάταξης, θα ήταν χρήσιμο να διευκρινισθεί αν τα ναύδετα νοούνται κατά τον ορισμό που δίδεται στο άρθρο 1 του ν. 4278/2014 (περ. ιβ. όπου το ναύδετο ορίζεται ως «πλωτός σημαντήρας, αγκυροβολημένος στη θάλασσα, που χρησιμοποιείται για την πρόσδεση πλοίων»), όπως επίσης αν, εκτός από την απόφαση για

την παραχώρηση του δικαιώματος τοποθέτησης και χρήσης (και εκμετάλλευσης) των ναυδέτων, στην οποία θα περιγράφονται οι όροι της παραχώρησης, οι προϋποθέσεις και η επιτρεπόμενη μεθοδολογία για την τοποθέτησή τους όπως και ο τυχόν μέγιστος αριθμός ναυδέτων ανά οριοθετημένη περιοχή θα είναι στοιχεία εκ των προτέρων καθορισμένα και γνωστά (πρβλ., αντιστοίχως, άρθρο 12 παρ. 1.β του ν. 4276/2015).

15. Επί του άρθρου 105

Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 22), «το προτεινόμενο άρθρο βρίσκεται σε εναρμόνιση με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2017/352 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2017 για τη θέσπιση πλαισίου όσον αφορά την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και κοινών κανόνων για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια των λιμένων, στο άρθρο 15 του οποίου προβλέπεται ρητώς η υποχρεωτική διαβούλευση των φορέων διαχείρισης λιμένων με τους χρήστες λιμένων και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς σχετικά με την πολιτική χρεώσεων του, το συντονισμό των λιμενικών υπηρεσιών εντός της ζώνης του λιμένα, τα μέτρα βελτίωσης των συνδέσεων με την ενδοχώρα, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων για την ανάπτυξη και βελτίωση της απόδοσης των σιδηροδρομικών και εσωτερικών πλωτών μεταφορών, την αποτελεσματικότητα των διοικητικών διαδικασιών στο λιμένα και τα μέτρα απλούστευσής τους, περιβαλλοντικά θέματα, χωροταξία και μέτρα για την εγγύησης της ασφάλειας στη ζώνη του λιμένα, προς διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας των λιμενεργατών».

Ο Κανονισμός θεσπίζει πλαίσιο για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και κοινούς κανόνες για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια και τα τέλη των λιμενικών υπηρεσιών και υποδομών. Μεταξύ των οριζόμενων ως λιμενικών υπηρεσιών, είτε εντός της ζώνης του λιμένα είτε στην πλωτή οδό πρόσβασης προς τον λιμένα, περιλαμβάνεται η συλλογή των αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου.

Παρατηρείται, καταρχάς, ότι το θεσπιζόμενο νομοθετικό πλαίσιο περιλαμβάνει και τη διαχείριση των αποβλήτων, ενώ ο Κανονισμός αναφέρεται σε συλλογή των αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου, η οποία ορίζεται ως παραλαβή αποβλήτων, πλοίων ή καταλοίπων φορτίου, από οποιαδήποτε σταθερή, πλωτή ή κινητή εγκατάσταση ικανή να δέχεται απόβλητα ή κατάλοιπα φορτίου, κατά τα οριζόμενα στην Οδηγία 2000/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (βλ. άρθρο 2 Κανονισμού).

Εξ άλλου, στις παραγράφους 3 - 5 του άρθρου, υπό το φως της αιτιολογι-

κής σκέψης (21) του Κανονισμού («Ο διαχειριστικός φορέας του λιμένα ή η αρμόδια αρχή θα πρέπει να δημοσιεύουν, μεταξύ άλλων στο διαδίκτυο και, κατά περίπτωση, στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την πρόθεσή τους να κινήσουν διαδικασία επιλογής για την παροχή λιμενικής υπηρεσίας. Τέτοια δημοσίευση θα πρέπει να περιέχει πληροφορίες για τη διαδικασία επιλογής, την προθεσμία υποβολής προσφορών, τα σχετικά κριτήρια ανάθεσης καθώς και για το πώς μπορεί κανείς να έχει πρόσβαση στα συναφή έγγραφα που απαιτούνται για τη σύνταξη της αίτησης»), σκόπιμο θα ήταν η σχετική ανάρτηση των προσκλήσεων στο διαδίκτυο να γίνεται και από τους ιδιωτικούς φορείς διαχείρισης, με όλα τα αναφερόμενα ως άνω στοιχεία.

Περαιτέρω, θα μπορούσε, ενδεχομένως, να τεθεί ζήτημα εναρμόνισης με τις σχετικές αρμοδιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων, όπως κατοχυρώνονται ιδίως στο άρθρο 113 του ν. 4389/2016 (βλ., επ' αυτού, απόφαση ΠΑΛ 31/2017, συνεδρίαση 26η, με θέμα τις προτάσεις της Αρχής επί του, κατά τα ανωτέρω, άρθρου του νομοσχεδίου, ιδίως παρατηρήσεις της επί της παραγράφου 11 για την εκπόνηση της μεθοδολογίας αποτίμησης των αιτημάτων, και επί της παραγράφου 15 που παραπέμπεται στη διαφύλαξη της αποτροπής σύγκρουσης συμφερόντων υπό το φως του άρθρου 6 παρ. 6 του Κανονισμού).

16. Επί του άρθρου 109

Με το προτεινόμενο άρθρο θεσπίζονται ρυθμίσεις περί κριτηρίων ποιότητας των εξουσιοδοτημένων οργανισμών (Νηογνωμόνων)

Στην παράγραφο 1 πρέπει να συμπληρωθούν τα στοιχεία δημοσίευσης της υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' 334/14.2.2012).

Εξ άλλου, στην παράγραφο 2, με την οποία αντικαθίσταται η παράγραφος 4 του άρθρου δεύτερου της υπουργικής απόφασης, στο τμήμα Α. ΓΕΝΙΚΑ ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ, οι περιπτώσεις 3 («Ο εξουσιοδοτημένος οργανισμός πρέπει να είναι στελεχωμένος ανά πάσα στιγμή με σημαντικό διοικητικό, τεχνικό και βοηθητικό προσωπικό, ανάλογα με το μέγεθος του στόλου του, της σύνθεσης και της συμμετοχής του οργανισμού στην κατασκευή και τη μετατροπή πλοίων») και 6 («Ο εξουσιοδοτημένος οργανισμός δεν πρέπει να είναι υπό τον έλεγχο πλοιοκτητών ή ναυπηγών ή άλλων οι οποίοι αναπτύσσουν εμπορική δραστηριότητα στην κατασκευή, τον εξοπλισμό, την επισκευή ή την εκμετάλλευση πλοίων»), θα έχρηζαν ενδεχομένως σαφέστερης διατύπωσης.

17. Επί του άρθρου 114

Στην παράγραφο 10 ορίζεται ο τρόπος επιλογής σε θέσεις Επιθεωρητή Ελεγκτή και Βοηθών Επιθεωρητών Ελεγκτών με προηγούμενη συνέντευξη ενώπιον τριμελούς γνωμοδοτικής επιτροπής, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. «Η επιτροπή συγκροτείται από: α) ένα (1) μέλος του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), που υποδεικνύεται από τον Πρόεδρό του, β) έναν (1) Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που υποδεικνύεται από τον Πρόεδρό του, γ) ένα (1) μέλος του Επιστημονικού - Εκπαιδευτικού Συμβουλίου ή προϊστάμενο Διεύθυνσης Εκπαιδευτικής Μονάδας του Ε.Κ.Δ.Δ.Α., που υποδεικνύεται από τον Πρόεδρό του».

Δεδομένου ότι, για τη στελέχωση των θέσεων Βοηθών Επιθεωρητών Ελεγκτών αποσπώνται, μεταξύ άλλων, «απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.) με διετή τουλάχιστον υπηρεσία, οι οποίοι έχουν διακριθεί για την επαγγελματική κατάρτιση, την υπηρεσιακή επίδοση και το ήθος τους», και ότι, κατά το άρθρο 9 του π.δ/τος 57/2007, στο Επιστημονικό Εκπαιδευτικό Συμβούλιο του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. συμμετέχουν οι Διευθυντές της Ε.Σ.Δ.Δ., και κατά το άρθρο 15Α, συνιστάται Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.) ως ενιαία εκπαιδευτική μονάδα του Ε.Κ.Δ.Δ.Α, θα ήταν σκόπιμο, ενδεχομένως, να επεξηγείται η διαφύλαξη των εγγυήσεων αμερόληπτης κρίσης ως προς τους αποφοίτους της Ε.Σ.Δ.Δ.

18. Επί του άρθρου 115

Στην παράγραφο 3 δεύτερο εδάφιο, πρέπει να διευκρινισθεί η αναφορά στο άρθρο 15, το οποίο αφορά καταργούμενες διατάξεις.

19. Επί του άρθρου 121

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού επιτρέπεται, έναντι οικονομικού ανταλλάγματος, κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων και έγκρισης της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής, η τοποθέτηση πλωτών ανυψωτικών συστημάτων φύλαξης σκαφών, υπό την «επιφύλαξη των διατάξεων για τις περιοχές απόλυτης περιβαλλοντικής προστασίας και τις προστατευόμενες περιοχές, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4067/2012 (Α' 79) ή το ν. 3028/2002 (Α' 153)».

Σχετικώς παρατηρείται ότι ο ν. 3028/2002 αφορά την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς, ενώ το άρθρο 6 του ν. 4067/201, την προστασία της Αρχιτεκτονικής και της Φυσικής Κληρονομιάς.

Επομένως, δεν φαίνεται να διευκρινίζεται αν συντρέχει και η εξέταση άλλων χαρακτηριστικών που καθιστούν ορισμένη περιοχή προστατευόμενη από περιβαλλοντικής άποψης.

Αθήνα, 22 Νοεμβρίου 2017

Οι εισηγήτριες
Αλεξάνδρα Καρέτσου
Επιστημονική Συνεργάτις
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδική Επιστημονική Συνεργάτις

Ο Προϊστάμενος
του Α΄ Τμήματος Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών